

De la república de Bonn a la de Berlín

Comença el trasllat definitiu. Després de mig segle, la ciutat de Bonn perd el paper de capital provisional. A partir del setembre el govern alemany reprendrà la feina a Berlín. Ara, el trasllat no hauria de portar cap canvi de la política alemanya.

Parlament i govern s'han acomiadat de Bonn. La petita ciutat universitària renana ha fet de capital provisional des de la fundació de la República Federal d'Alemanya, l'endemà de la Segona Guerra Mundial. Polítics de totes les formacions han agraït a Bonn el paper que ha fet aquests cinquanta anys de democràcia, però ara el centre d'atenció es desplaça a Berlín, la capital reunificada.

Fa vuit anys que el Bundestag (Parlament alemany) va prendre la decisió de canviar la capitalitat, canvi que va començar a executar el dia 1 de juliol. Ara, al llarg de l'estiu, vint-i-quatre trens de mercaderies transportaran a la ciutat-estat de Berlín 32m³ de paperassa estatal, a més del mobiliari i els objectes personals dels diputats. La complicada operació logística, calculada al mil·límetre, és dirigida per Roger Cloes, un "geni de les mudances", conegut per haver traslladat en una sola nit el gran aeroport de Munic al seu emplaçament actual.

Per als 669 diputats i els quatre mil funcionaris la capital definitiva continuarà tenint caràcter temporal, atès que no tots els divuit edificis que els han d'acollir seran enllestits el setembre, quan el govern reprendrà la tasca a Berlín. Les obres d'alguns ministeris situats al bell mig de la ciutat s'a-

llargaran, de fet, fins el mil·lenni vinent.

Escepticisme a Berlín i nostàlgia a Bonn. Quan el 20 de juny del 1991 el Parlament alemany decidí que Berlín seria la seva nova seu, poc s'imaginava el cost real de la mudança, els maldecaps que causaria i la poca gràcia que faria

transformació sense precedents. Una partida inicial de 12.500 milions de dòlars havia de convertir Berlín en una metròpoli internacional innovadora, en la qual s'havien d'aixecar cases noves i s'havien de reciclar vells edificis al servei de les necessitats institucionals.

Si avui les grues encara formen part del paisatge berlinès, es pot dir que la pitjor part ja ha pas-

sat. Els primers resultats d'aquests anys de patiments comencen a fer-se visibles i els berlinesos mostren orgullosos la nova cara de la ciutat. El 78% afirma que el trasllat de l'aparell parlamentari i governamental tindrà un efecte positiu sobre Berlín. A més de convertir-se en un atractiu turístic addicional, hom espera que el poder adquisitiu de polítics, funcionaris i diplomàtics impulsarà la indústria de serveis, sobretot

en un moment en què s'han limitat les subvencions al sector oriental de la ciutat, que encara sofreix les conseqüències del col·lapse industrial posterior a la caiguda del mur.

No obstant això, el fet és que el berlinès del carrer contempla el desembarcament del funcionari de Bonn amb escepticisme: el trànsit a la ciutat serà encara més intens, els propietaris d'immobles especulen amb els lloguers i moltes places de les escoles més prestigioses de la ciutat són innaccessibles perquè són reservades als fills dels "sobrevinguts" que, per si fos

Les capitals en xifres

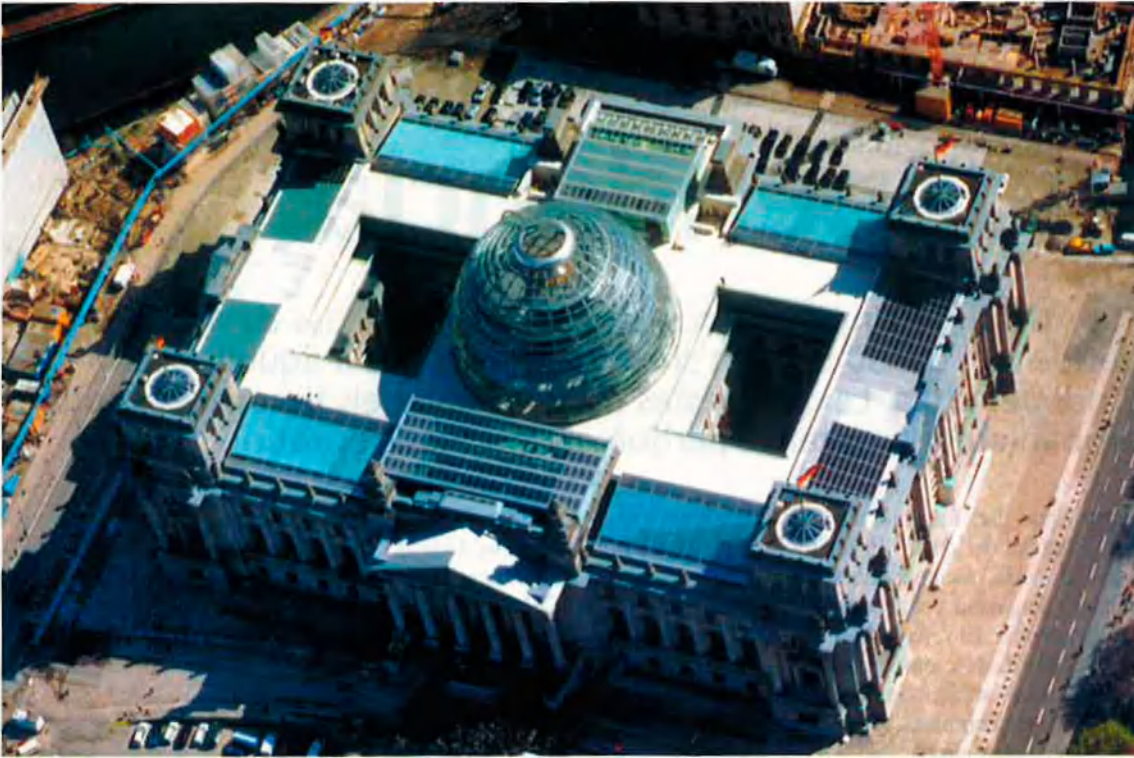

	Bonn	Berlín
Superfície (Km ²)	141,2	889
Habitants	310.302	3.395.506
Estrangers (%)	13,8	12,7
Atur (%)	7,8	15,7
PIB (milions DM)	16.000	141.000
Pressupost públic (milions DM)	2.500	43.000

als ciutadans de Bonn i de Berlín, per no parlar dels funcionaris que assegurèn que no hi han perdut res, a la capital prussiana.

Qui recordi l'aspecte de la Barcelona pre-olímpica podrà fer-se una idea de la situació que ha viscut Berlín aquests darrers anys, quan era l'espai en obres més gran d'Europa. Les excavadores han perforat prop de vuit mil punts a tota la ciutat; el soroll, els embussos de trànsit, els desviaments per obres han estat el pa de cada dia dels berlinesos que, després de cinquanta anys d'aïllament, han assistit a una

ARXIU

El Reichstag de Berlín allotjarà el nou Parlament alemany. L'edifici ha estat restaurat per l'arquitecte Norman Foster.

poc, esperen que els centres educatius s'adaptin al sistema escolar de Renània del Nord-Westfàlia, el seu estat federat.

A sobre, la policia de Berlín tem que la nova capitalitat no afavoreixi l'expansió de la criminalitat, que es traduiria en un augment de la corrupció i del contraban, a banda l'entrada il·legal d'immigrants i treballadors clandestins dels països de l'est.

Els berlinesos miren amb recel la deferència de l'estat envers els nous conciudadans. Només en el trasllat privat del cos públic, el govern es gastarà uns cinc-cents milions de dòlars. Els treballadors tindran dret a viatjar gratuïtament de Berlín a Bonn els caps de setmana durant els dos primers anys. A més, obtindran subsidis en cas que vulguin construir-se una casa a Berlín, amb crèdits a un interès irrisori; tot això sense parlar de la indemnització per les molèsties que pugui ocasionar la mudança. I és que el govern vol fer-los la nova vida com més atractiva millor, perquè, qui vol deixar la plàcida i acollidora ciutat de Bonn per anar a parar a la sorollosa i descomunal metròpoli berlinesa?

Tampoc els ciutadans de Bonn no veuen amb bons ulls el canvi i contempen amb nostàlgia com el centre de la política estatal se'ls escapa de les mans. Però no gosen queixar-se gaire, perquè el govern ha sabut retribuir el suport que la ciutat li ha dispensat durant mig segle: a més de conservar sis dels quinze ministeris federals, Bonn ha recaptat una inversió de prop de 1.500 milions de dòlars i 6.500 llocs de treball nous per compensar una part dels 17.000 que en perd. La vella capital acollirà des d'ara institucions federals i multinacionals alemanyes que n'aprofitaran les infraestructures. D'una altra banda, la Sala de Plens de l'antic Parlament es convertirà en un important centre de congressos. Tot i així, és molt probable que Bonn no perdi el caràcter provincial que sempre l'ha caracteritzada.

Tot restarà igual. El canvi de capital ha suscitat a Alemanya el temor d'un canvi de política. Com serà la "República de Berlín"? és una pregunta que ha donat lloc a tota mena d'anàlisis i especulacions a mesura que s'atansava la fi de la "República de Bonn". Els polítics s'han afanyat a donar una

resposta tranquil·litzadora: "l'essència de l'estat alemany continuarà essent la mateixa". Tant el gran estadista i ex-canceller Helmut Kohl com el govern de coalició dirigit pel socialdemòcrata Gerhard Schröder han aclarit que allò que es trasllada és la infraestructura política, que no implica pas el naixement de cap nou estat. També han assenyalat que, de cara a l'estranger, és indispensable de preservar els fonaments i les formes democràtiques de la RFA.

Berlín serà, en tots els sentits, la continuació de Bonn, encara que el trasllat coincideixi amb una nova generació, representada pels membres que integren la coalició de govern verd-i-vermella, nascuts gairebé tots després de la guerra. Allò que per força haurà de canviar és el punt de vista del govern: segur que no és igual dirigir el país des d'un estat federat occidental que des del centre de l'ex-RDA, vivint de prop les deficiències de l'est alemany que deu anys de reunificació encara no han aconseguit de resoldre. Una era s'acaba a Bonn, i en comença una altra a Berlín.

Rosa Casals (Berlín)